

طرح آمارگیری نیروی کار

اشتغال و بیکاری، از جمله موضوع‌های اساسی اقتصاد هر کشوری است، به‌گونه‌ای که افزایش اشتغال و کاهش بیکاری، به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی جوامع تلقی می‌شود. نرخ بیکاری یکی از شاخص‌هایی است که برای ارزیابی شرایط اقتصادی کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد. از سال ۱۳۷۶ اطلاعات بازار کار کشور از طریق اجرای طرح "آمارگیری از ویژگی‌های اشتغال و بیکاری خانوار" بدست می‌آمد که به منظور بهبود کیفیت و انطباق بیشتر با مفاهیم بین‌المللی به‌ویژه سازمان بین‌المللی کار، مورد بازنگری قرار گرفت تا به صورت طرح فعلی و با عنوان "طرح آمارگیری نیروی کار" به اجرا در آید. "طرح آمارگیری نیروی کار" اولین بار در سال ۱۳۸۴ آغاز شد و از آن زمان تاکنون در ماه میانی هر فصل اجرا شده است.

اهمیت آمارگیری نیروی کار

با اجرای طرح آمارگیری نیروی کار، ویژگی‌های افراد شاغل و بیکار در نقاط شهری و روستایی کشور در فصل‌های مختلف سال مشخص می‌شود. در واقع نتایج این آمارگیری ابزاری مهم برای برنامه‌ریزی‌های اجرایی در بخش‌های مختلف خواهد بود که دستگاه‌های برنامه‌ریزی و پژوهشگران کشور با آگاهی از این اطلاعات می‌توانند برای بهبود وضع اشتغال مردم به‌ویژه جوانان برنامه‌ریزی کنند. علاوه بر این، برنامه‌ریزان کشور قادر خواهند بود، عملکرد سال‌های گذشته و اقدامات انجام شده را ارزیابی و در صورت نیاز در برنامه‌ریزی‌ها تجدید نظر کنند.

هموطن گرامی؛

بیبیم با همکاری در آمارگیری طرح نیروی کار، گام نخست را در شناسایی و حل میزان بیکاری برداریم.

مجری طرح آمارگیری نیروی کار

طرح "آمارگیری نیروی کار" توسط مرکز آمار ایران طراحی و با همکاری سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها اجرا می‌شود.

شیوه‌ی اجرای طرح آمارگیری نیروی کار

به منظور جمع‌آوری آمارهای مربوط به افراد شاغل و بیکار، در ماه میانی هر فصل (اردیبهشت، مرداد، آبان و بهمن) به‌طور تصادفی به تعدادی از خانوارهای ساکن در شهرها و روستاها در تمامی استان‌های کشور مراجعه و با همی افراد ۱۰ ساله و بیشتر خانوار مصاحبه می‌شود. در این طرح، روش کار به‌صورتی است که هریک از خانوارهای نمونه، حداکثر چهار نوبت آمارگیری و هر خانوار در دو فصل پی در پی آمارگیری می‌شوند، دو فصل بعد، از خانوار آمارگیری نمی‌شود و بعد از آن، دوباره در دو فصل پی در پی به خانوار مراجعه و از آن‌ها آمارگیری به‌عمل می‌آید.

مشخصات مأمور آمارگیر

مأمور آمارگیر فردی است قابل اعتماد و آموزش دیده که جمع‌آوری آمارهای طرح نیروی کار را بر عهده دارد. او فردی است که:

- به عنوان مأمور آمارگیر، کارت شناسایی معتبر با آرم مرکز آمار ایران را با خود به همراه دارد و در هنگام مراجعه به خانوار، کارت شناسایی خود را نشان می‌دهد.

- پرسشنامه‌ی طرح آمارگیری نیروی کار از طریق مصاحبه تلفنی یا با مصاحبه حضوری با استفاده از تبلت تکمیل می‌شود مأمور آمارگیر سؤال‌های مندرج در آن را از شما می‌پرسد و پاسخ‌های‌تان را در آن درج می‌کند.

- طبق قانون، به‌جز سؤال‌هایی که در پرسشنامه درج شده و مأمور آمارگیر موظف به جمع‌آوری آن‌هاست، او مجاز نیست سؤال دیگری از اعضای خانوار بپرسد.



- شایان ذکر است در این فصل (بهار ۱۳۹۹) با توجه به شیوع بیماری کوید ۱۹ (کرونا) به جهت رعایت پروتکل‌های ستاد ملی مقابله با کرونا (وزارت بهداشت)، مأموران آمارگیر برای تکمیل اطلاعات این پرسشنامه‌ها از طریق مصاحبه تلفنی با پیش شماره ثابت سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان با شما تماس خواهند گرفت.

سؤال‌هایی که مأمور آمارگیر می‌پرسد

قبل از این که آمارگیر، سؤال‌های پرسشنامه را بپرسد، از شما درخواست می‌کند تا مشخصات اعضای خانوار را بر اساس شناسنامه افراد اعلام کنید تا در پرسشنامه ثبت کند. لذا در دسترس بودن شناسنامه و کارت ملی اعضای خانوار ۱۰ ساله و بیشتر ضروریست. در این طرح برای دریافت آمار و اطلاعات دقیق تر، لازم است افراد ۱۰ ساله و بیشتر خودشان به سؤال‌های آمارگیر پاسخ دهند. در صورتی که در زمان مراجعه آمارگیر، این افراد حضور نداشته باشند، پرسشنامه‌ی آنان با همکاری مطلع‌ترین فرد خانوار تکمیل می‌شود و شماره‌ی تلفن تماس آنان اخذ تا در صورت لزوم برای کنترل دقت و صحت آمار، از طرف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان، با فرد یا افراد مورد نظر تماس گرفته می‌شود، تا صحت اطلاعات آنان بررسی و در صورت نیاز اصلاح شود. سئوالات این پرسشنامه‌ها شامل مشخصات فردی اعضای خانوار مثل نام و نام خانوادگی، جنس، ماه و سال تولد، وضع مهاجرت، وضع سواد، وضع زناشویی و وضع فعالیت افراد مانند شغل، نوع فعالیت محل کار، ساعت کار، وضعیت بیمه، ویژگی‌های شغلی، درجستجوی کار بودن و ... می‌باشد.

از اطلاعات جمع‌آوری شده از تمامی خانوارهای نمونه شاخص‌هایی به منظور ارزیابی وضعیت اشتغال و بیکاری در مناطق شهری و روستایی تهیه می‌شود. یکی از این شاخص‌ها، نرخ بیکاری است، به زبان ساده - تر، این شاخص نشان می‌دهد که چند درصد از افرادی که از نظر اقتصادی فعال هستند، بیکارند. این شاخص یکی از مهمترین نتایج به دست آمده از این طرح است. شاخص مذکور برای استان‌های مختلف در چهار فصل سال ۱۳۹۸ محاسبه و برای اطلاع شما، در صفحه‌ی بعد آورده شده است.

آمار به دست آمده از اجرای این طرح، به‌طور کامل در نشریه‌های طرح آمارگیری نیروی کار و همچنین در درگاه ملی آمار به آدرس <http://www.amar.org.ir> منتشر می‌شود و برای عموم کاربران قابل دسترس است.

نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر فصلی در سال ۱۳۹۸

استان	بهار	تابستان	پاییز	زمستان	سال
کل کشور	۱۰.۹	۱۰.۵	۱۰.۶	۱۰.۶	۱۰.۷
آذربایجان شرقی	۱۰.۳	۹.۱	۱۱.۲	۹.۵	۱۰.۰
آذربایجان غربی	۱۰.۷	۸.۷	۱۱.۱	۱۴.۵	۱۱.۲
اردبیل	۹.۲	۹.۰	۱۰.۶	۱۱.۵	۱۰.۱
اصفهان	۱۰.۸	۱۰.۴	۱۱.۰	۱۰.۳	۱۰.۶
ایلام	۱۴.۱	۱۳.۰	۱۳.۰	۱۱.۱	۱۲.۸
ایران	۹.۴	۸.۷	۸.۱	۷.۰	۸.۳
بوشهر	۹.۴	۱۰.۴	۹.۴	۱۰.۳	۹.۹
تهران	۱۰.۲	۱۰.۸	۹.۴	۸.۸	۹.۸
چهارمحال و بختیاری	۱۶.۹	۱۳.۹	۱۶.۱	۱۴.۵	۱۵.۳
خراسان جنوبی	۸.۷	۷.۶	۵.۴	۶.۰	۶.۹
خراسان رضوی	۹.۲	۹.۰	۶.۳	۸.۹	۸.۳
خراسان شمالی	۸.۰	۸.۸	۸.۸	۱۱.۲	۹.۲
خوزستان	۱۶.۳	۱۴.۶	۱۴.۵	۱۲.۴	۱۴.۵
زنجان	۸.۴	۵.۲	۹.۴	۹.۳	۸.۰
سمنان	۸.۳	۸.۰	۷.۶	۸.۳	۸.۰
سیستان و بلوچستان	۱۳.۸	۱۵.۲	۱۲.۱	۱۱.۳	۱۳.۱
فارس	۷.۱	۷.۶	۹.۴	۷.۷	۸.۰
قزوین	۱۰.۸	۸.۲	۱۰.۲	۱۰.۶	۹.۹
قم	۱۰.۳	۱۰.۴	۱۰.۰	۹.۷	۱۰.۱
کردستان	۱۲.۷	۱۲.۲	۱۲.۹	۲۰.۰	۱۴.۴
کرمان	۱۲.۲	۱۰.۸	۱۱.۴	۱۰.۶	۱۱.۳
کرمانشاه	۱۴.۸	۱۴.۲	۱۶.۳	۱۷.۹	۱۵.۷
کهگیلویه و بویراحمد	۱۱.۷	۹.۹	۱۱.۷	۱۰.۱	۱۰.۸
گلستان	۱۱.۱	۱۱.۱	۹.۶	۱۲.۰	۱۰.۹
گیلان	۸.۳	۹.۶	۱۱.۸	۱۱.۹	۱۰.۳
لرستان	۱۶.۳	۱۴.۷	۱۳.۸	۱۶.۸	۱۵.۴
مازندران	۹.۵	۸.۹	۹.۸	۹.۳	۹.۴
مرکزی	۸.۴	۸.۳	۹.۱	۶.۹	۸.۲
هرمزگان	۱۶.۲	۱۴.۲	۱۳.۵	۱۱.۹	۱۳.۹
همدان	۶.۲	۵.۳	۸.۶	۹.۳	۷.۳
یزد	۱۲.۷	۱۵.۱	۱۲.۴	۱۱.۶	۱۳.۲



مرکز آمار ایران

آدرس: تهران، خیابان دکتر فاطمی، نبش خیابان رهی معیری، مرکز آمار ایران

تلفن: ۸۵۱۰۰ - کد پستی: ۱۴۱۴۶۳۱۱۱

درگاه ملی آمار: <http://www.amar.org.ir>

پست الکترونیک: sci@sci.org.ir